

Minister Finansów i Gospodarki

Warszawa, 26 lutego 2026 roku

Sprawa: odpowiedź na interpelację nr 15214 z 11 lutego 2026 r.
Znak sprawy: DPP3.054.3.2026
Kontakt: Kancelaria MF
 tel.: +48 22 694 55 55
 e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 15214 z 11 lutego 2026 r. dotyczącą form zabezpieczania zaległości podatkowych informuję, co następuje.

Pytanie nr 1. *Jakie kryteria i wewnętrzne wytyczne, mające wiążące podstawy prawne, obowiązują obecnie w organach podatkowych przy podejmowaniu decyzji o zajęciu rachunków bankowych jako formie zabezpieczenia potencjalnych zobowiązań publicznoprawnych?*

Ministerstwo Finansów nie kierowało wytycznych do podległych jednostek organizacyjnych w zakresie podejmowania decyzji o zajęciu wierzytelności z rachunku bankowego jako formie zabezpieczenia.

Zgodnie z konstytucyjną zasadą praworządności (legalizmu) organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa¹. Przepis art. 164 § 1 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji² zawiera zamknięty katalog środków zabezpieczenia, które mogą być stosowane przez organ egzekucyjny w postępowaniu zabezpieczającym. Są to m.in. zajęcie pieniędzy, wynagrodzenia za pracę, wierzytelności z rachunków bankowych, innych wierzytelności i praw majątkowych lub ruchomości. Zatem zastosowanie przez organ egzekucyjny zajęcia wierzytelności z rachunków bankowych jest środkiem zabezpieczenia przewidzianym przez ustawę. Stosownie zaś do postanowień art. 7 § 2 u.p.e.a. organ egzekucyjny stosuje środki egzekucyjne, które prowadzą bezpośrednio do wykonania obowiązku, a spośród kilku takich środków - środki najmniej uciążliwe dla zobowiązanego. Zasada ta obowiązuje także w postępowaniu zabezpieczającym.

Przepis ten zakłada jednak swobodę organu egzekucyjnego przy wyborze środków

¹ Art. 7 Konstytucji RP,

² Ustawa z 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2025 r. poz. 132, z późn. zm.), dalej jako u.p.e.a.

egzekucyjnych (odpowiednio środków zabezpieczających), które zostaną zastosowane wobec zobowiązanego. Zastosowanie najmniej uciążliwego środka może mieć miejsce w przypadku istnienia możliwości dokonania wyboru w tym zakresie. Przy wyborze odpowiedniego środka egzekucyjnego (odpowiednio środka zabezpieczającego) organ egzekucyjny kieruje się nie tylko jego jak najmniejszą dolegliwością, lecz także efektywnością. Wybór środka zabezpieczającego każdorazowo określa cel postępowania, którym jest zagwarantowanie spełnienia warunków niezbędnych do wykonania w przyszłości obowiązku o charakterze pieniężnym, a poprzez to zapewnienie także odpowiedniej ochrony interesów wierzyciela. Oznacza to, że przy stosowaniu środków zabezpieczenia organ egzekucyjny uwzględnia specyfikę i zasady postępowania zabezpieczającego.

Pytanie nr 2. *W jaki sposób w praktyce jest dokumentowana „uzasadniona obawa” z art. 33 Ordynacji podatkowej?*

Przesłanką wydania decyzji o zabezpieczeniu wykonania zobowiązania podatkowego w trybie przepisów art. 33 § 1 i 2 Ordynacji podatkowej³ jest uzasadniona obawa, że zobowiązanie podatkowe nie zostanie wykonane. Przesłanka w postaci uzasadnionej obawy niewykonania zobowiązania podatkowego warunkuje możliwość dokonania zabezpieczenia. W uzasadnieniu decyzji organ podatkowy wskazuje przyczyny, dla których ustanawia zabezpieczenie, a o ich istnieniu świadczą zgromadzone w sprawie dowody. Zatem organ podatkowy podejmuje decyzję o zabezpieczeniu jedynie wówczas, gdy dysponuje dowodami, że zobowiązanie może nie zostać wykonane. Reasumując, uzasadniona obawa, że zobowiązanie podatkowe nie zostanie wykonane jest wykazywana w decyzji o zabezpieczeniu, a okoliczności potwierdzające istnienie w sprawie uzasadnionej obawy zawarte są w materiale dowodowym. Przy czym należy podkreślić, że decyzja o zabezpieczeniu podlega kontroli sądowej, zarówno co do samego zabezpieczenia, jak i wysokości przyszłego zobowiązania w zakresie przesłanek, którymi kierował się organ podejmując decyzję o zabezpieczeniu oraz dowodów, jakie przedstawił uzasadniając tą decyzję.

Pytanie nr 3. *Na jakiej podstawie organy podatkowe rezygnują z innych form ustanowienia zabezpieczenia zobowiązań publiczno-prawnych, kiedy są one możliwe, a podatnik wyraża wolę współpracy przy wyjaśnieniu potencjalnych nieprawidłowości w obrocie gospodarczym?*

Zgodnie z treścią art. 33d § 1 Ordynacji podatkowej zabezpieczenie wykonania decyzji nakładającej obowiązek podlegający wykonaniu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji lub wykonanie decyzji o zabezpieczeniu, o którym mowa w art. 33, następuje w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji albo w formie określonej w § 2. Zabezpieczenie wykonania decyzji następuje przez przyjęcie przez organ podatkowy, na wniosek strony, zabezpieczenia wykonania zobowiązania wynikającego z tej decyzji wraz z odsetkami za zwłokę m.in. w formie gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, poręczenia banku czy czeku potwierdzonego przez krajowy bank wystawcy czeku (art. 33 § 2 Ordynacji podatkowej). Zabezpieczenie dokonywane na wniosek podatnika ma pierwszeństwo przed zabezpieczeniem w trybie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, bowiem to drugie może być zastosowane dopiero w momencie wydania postanowienia o odmowie przyjęcia dobrowolnego zabezpieczenia. Ponadto, w przypadku gdy

³ ustawa z 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U z 2025 r. poz. 111, z późn. zm.).

wniosek o zabezpieczenie dobrowolne został złożony już po ustanowieniu zabezpieczenia w trybie przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, zakres zabezpieczenia ustanowionego w tym trybie podlega uchynieniu lub zmianie w takim zakresie, w jakim przyjęte zostało zabezpieczenie na wniosek (art. 33d § 4 Ordynacji podatkowej). Wykonanie zabezpieczenia na wniosek podatnika ma ten skutek, że co do zasady wyklucza zabezpieczenie przymusowe. Przepis art. 33d § 2 Ordynacji podatkowej zapewnia podatnikowi możliwość wyboru dogodnego sposobu wykonania zabezpieczenia, tj. mniej dolegliwego niż przymusowe, dokonywane na podstawie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Przepis ten umożliwia więc podatnikowi uniknięcie podejmowania wobec niego działań o charakterze przymusowym. To czy zostanie wszczęte przymusowe zabezpieczenie, dokonywane na podstawie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji zależy wyłącznie od decyzji podatnika.

Pytanie nr 4. Czy Ministerstwo Finansów dostrzega problem doprowadzania polskich przedsiębiorców do problemów finansowych a w efekcie do upadłości z powodu tylko i wyłącznie wygody organów podatkowych?

Udzielając odpowiedzi na tak postawione pytanie należy przede wszystkim podkreślić, że organy administracji publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Przestanką postępowania zabezpieczającego jest uzasadniona obawa niewykonania zobowiązania podatkowego, co oznacza, że chodzi o obawę poważną, uzasadnioną konkretnymi okolicznościami sprawy. Decyzja o zabezpieczeniu zawsze oparta jest na całokształcie okoliczności faktycznych i prawnych świadczących o tym, że w danej sprawie może nie dojść do wykonania zobowiązania podatkowego. Przyjmuje się, że zobowiązanie podatkowe nie zostanie wykonane, gdy organ podatkowy wykaże, że majątek podatnika w kontekście przybliżonej kwoty zobowiązania podatkowego jest w takiej kondycji lub w wyniku działań podatnika - może być w takiej kondycji, że brak zabezpieczenia może pozbawić wierzyciela publicznego jakim jest organ podatkowy, zaspokojenia należnych od podatnika zobowiązań podatkowych. Postępowanie zabezpieczające uruchamiane jest wyłącznie wtedy gdy organ podatkowy dysponuje dowodami, że istnieje uzasadniona obawa, iż zobowiązanie podatkowe nie zostanie wykonane dobrowolnie.

Pytanie nr 5. Czy i kiedy Ministerstwo Finansów rozważa wydanie jasnych, wiążących wytycznych interpretacyjnych lub zmian legislacyjnych, które preferowałyby zabezpieczenia zobowiązań podatkowych w alternatywnych formach w stosunku do zajęcia rachunku bankowego, zwłaszcza gdy podatnik deklaruje współpracę i posiada niezbędny majątek, a tym samym wytycznych i zmian, które chroniłyby przedsiębiorców przed taką niesprawiedliwą praktyką?

Każdy podatnik ma możliwość wykonania decyzji o zabezpieczeniu w sposób dobrowolny (art. 33d Ordynacji podatkowej). To właśnie brak dobrowolnego wykonania decyzji o zabezpieczeniu powoduje, że zostaje uruchomiony tryb przymusowy zabezpieczenia, na podstawie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Ponadto zgodnie z art. 166 u.p.e.a. na wniosek zobowiązanego zabezpieczenie należności pieniężnej może być dokonane przez złożenie kaucji (w gotówce albo w innej postaci), której kwotę określa organ egzekucyjny, jednak w wysokości nie wyższej od należności podlegającej zabezpieczeniu. Natomiast wprowadzenie zasady stosowania wobec zobowiązanych będących przedsiębiorcami w pierwszej kolejności środków zabezpieczających innych niż zajęcie wierzytelności z rachunku bankowego w postępowaniach zabezpieczających

mających na celu zabezpieczenie podatków, byłoby nadmiarowe i mogłoby prowadzić do sytuacji uniemożliwiających skuteczne zabezpieczenie należności publicznoprawnych. Każde postępowanie zabezpieczające dotyczy sprawy indywidualnej, a przepisy powinny umożliwiać organowi egzekucyjnemu ocenę stanu faktycznego w konkretnej sprawie i wybór co do metody zabezpieczenia należności publicznoprawnych przy uwzględnieniu słuszych interesów zobowiązanego. Obecnie obowiązujące przepisy ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji realizują te cele.

Wyrażam nadzieję, że przekazane informacje zostaną uznane przez Pana Marszałka za wystarczające.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów i Gospodarki

Marcin Łoboda

Sekretarz Stanu Szef Krajowej Administracji Skarbowej

w Ministerstwie Finansów